

Sygn. akt IV U 25/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st.sekr.sąd. Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 lipca 2019r. w S.

odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 21 listopada 2018r., nr (...), znak: OU360200/D/2018-002162/001

w sprawie K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

z udziałem płatnika składek M. D.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że K. S. w okresie od 23 kwietnia 2018r. do 30 czerwca 2018r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek M. D. prowadzącego pozarolniczą działalność pod nazwą (...) z siedzibą w M.,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz K. S. kwotę 521 (pięćset dwadzieścia jeden) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt IV U 25/19

UZASADNIENIE

Decyzją z (...)2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 1, art.68 ust.1 pkt 1 lit.a, art.6 ust.1 pkt 1, art.11 ust.1, art.12 ust.1, art.13 pkt 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że K. S. jako pracownik u płatnika składek – M. D. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 23 kwietnia 2018r. do 30 czerwca 2018r. Podstawę do wydania powyższej decyzji stanowiły ustalenia organu rentowego, z których wynikało, że K. S. został zgłoszony jako pracownik u płatnika składek M. D., przy czym dokument zgłoszeniowy (...) został złożony w dniu 27 kwietnia 2018r., a zatem dwa dni po tym, jak K. S. stał się niezdolny do pracy. W toku postępowania wyjaśniającego stwierdzono również rozbieżności dotyczące daty stawienia się K. S. w pracy. W wyjaśnieniach z 27

sierpnia 2018r. płatnik składek oświadczył, że K. S. w dniu 25 kwietnia 2018r. ukończył szkolenie BHP, zaś pracę miał rozpocząć w dniu 26 kwietnia 2018r., po czym w piśmie z 15 listopada 2018r. wyjaśnił, że K. S. stawiał się w pracy już w dniu 25 kwietnia 2018r. Organ rentowy zwrócił uwagę na okoliczność, iż w związku z zaistniałym w dniu 25 kwietnia 2018r. wypadkiem komunikacyjnym ani płatnik składek ani K. S. nie wystąpił o uznanie zaistniałego zdarzenia jako wypadku przy pracy. Zdaniem organu rentowego w niniejszej sprawie nie nastąpiło faktyczne nawiązanie stosunku pracy. K. S. nie podjął żadnych czynności związanych z podpisaną w dniu 23 kwietnia 2018r. umową o pracę na stanowisku magazyniera, a w dniach 23 kwietnia 2018r. i 24 kwietnia 2018r. odbył jedynie szkolenie BHP. W ocenie organu rentowego, dokumenty i wyjaśnienia złożone w toku postępowania wyjaśniającego stanowią jedynie środek uwiarygodnienia działania stron, które przez zawartą w dniu 23 kwietnia 2018r. umowę o pracę, dążyły do obejścia przepisów prawa. Ponadto, organ rentowy podniósł, iż działanie stron należy uznać, jako świadome dążenie do osiągnięcia nieuprawnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych (decyzja z 21 listopada 2018r. - w aktach organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony K. S., reprezentowany przez pełnomocnika, wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że jako pracownik M. D. podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 23 kwietnia 2018r. do 30 czerwca 2018r., a ponadto zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Ubezpieczony podał, iż nieprawidłowe są twierdzenia organu rentowego, jakoby od dnia 23 kwietnia 2018r. nie podjął żadnych czynności związanych ze świadczeniem pracy. Wyjaśnił, że w dniach 23 kwietnia 2018r. i 24 kwietnia 2018r. odbył szkolenie BHP, zaś w dniu 25 kwietnia 2018r. na polecenie pracodawcy udał się prywatnym samochodem do klientki. W trakcie tej podróży ubezpieczony uległ wypadkowi komunikacyjnemu w następstwie czego stał się niezdolny do pracy (odwołanie wraz z załącznikami k.1-9 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od ubezpieczonego kosztów postępowania wg norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska przedstawił obszerną argumentację przemawiającą za przyjęciem nieważności umowy o pracę wskazując m.in., że K. S. nie podpisywał listy obecności i żaden z pracowników płatnika składek nie może potwierdzić faktu jego zatrudnienia. Zarówno K. S., jak i płatnik składek nie wskazał szczegółów polecenia wyjazdu służbowego do klientki w dniu 25 kwietnia 2018r. Podkreślił, że istnieją rozbieżności dotyczące daty odbycia przez ubezpieczonego szkolenia BHP. Ponadto organ rentowy podniósł, iż o tym, czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy (art.22§1 kp). Jedynym celem zawarcia tej umowy było uzyskanie świadczenia z ubezpieczenia chorobowego (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.11-13 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Od 15 października 2002r. M. D. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. D. z siedzibą w M. przy ul. (...) (wydruk z (...) w aktach organu rentowego). W ramach działalności gospodarczej zajmuje się sprzedażą detaliczną i hurtową narzędzi i elektronarzędzi. Płatnik składek zatrudnia 7 pracowników.

W związku ze zwiększoną liczbą zamówień płatnik składek zamierzał zatrudnić pracownika do przyjmowania i wydawania towaru z magazynu, wykładania towaru na półki, kompletowania i pakowania zamówień, a także w razie potrzeby obsługi klientów w terenie. Informacja o poszukiwaniach pracownika została zamieszczona na stronie internetowej oraz przed wejściem do siedziby pracodawcy przy ul. (...) w M..

W dniu (...)2018r. ubezpieczony K. S. zawarł z płatnikiem składek umowę o pracę. Umowa została zawarta na okres próbny ,tj. na okres od 23 kwietnia 2018r. do 30 czerwca 2018r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pracownika magazynowego. Wynagrodzenie określono na kwotę (...) zł brutto (umowa o pracę z 23 kwietnia 2018r. – w aktach osobowych). Godziny pracy ubezpieczonego określono od 8 do 16 lub od 10 do 18.

W dniu 23 kwietnia 2018r. ubezpieczony stawiał się w siedzibie pracodawcy przy ul. (...) w M. o godzinie 8. W godzinach pracy ubezpieczony uczestniczył w szkoleniu z zakresu BHP obejmującym m.in. pierwszą pomoc, ochronę przeciwpożarową i obsługę gaśnicy. Szkolenie zostało przeprowadzone przez inspektora z zakresu BHP w osobie J.

B. i trwało do godziny 16 (karta szkolenia wstępnego z zakresu BHP z 23 kwietnia 2018r. – w aktach osobowych). W kolejnym dniu ,tj. 24 kwietnia 2018r. w godzinach od 8 do 11 ubezpieczony uczestniczył w dalszym szkoleniu z zakresu BHP prowadzonym przez specjalistę J. B. . Wówczas omówione zostały zagadnienia ogólne dotyczące prawa pracy, w tym wypadku przy pracy. Następnie, od godziny 11 ubezpieczony uczestniczył w instruktażu stanowiskowym na stanowisku pracownika magazynowego, którego udzielił mu płatnik składek M. D.. Instruktaż miał na celu zapoznanie pracownika z zagrożeniami występującymi na zajmowanym stanowisku, sposobami ochrony przed zagrożeniami oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy. Pracodawca pokazał ubezpieczonemu wyjścia ewakuacyjne, gaśnice, sposób ustawiania towarów na regałach magazynu, bezpiecznego korzystania z drabiny. Instruktaż stanowiskowy był kontynuowany do końca godzin pracy w dniu 24 kwietnia 2018r. Na koniec dnia pracodawca wydał ubezpieczonemu polecenie na kolejny dzień pracy ,tj. 25 kwietnia 2018r. Polecił mu, aby przed przyjazdem do siedziby firmy udał się do miejscowości (...), oddalonej o ok. 5 km od M. w celu opisania parametrów urządzeń w firmie i domu klientki na potrzeby dostarczenia klientce odpowiedniego agregatu prądotwórczego. Następnie ubezpieczony miał pojechać do G. po odbiór narzędzi. Wyjazd służbowy ubezpieczony miał odbyć prywatnym samochodem, gdyż samochody należące do przedsiębiorstwa były podzielone innym pracownikom. W dniu 25 kwietnia 2018r. ubezpieczony, zgodnie z poleceniem pracodawcy bezpośrednio z miejsca zamieszkania udał się do klientki. W trakcie podróży do z miejscowości Tartak ubezpieczony uległ wypadkowi komunikacyjnemu, w następstwie którego doznał urazu nogi (dokumentacja medyczna z leczenia w SPZOZ w M. k.38-47 akt sprawy).

Ubezpieczony ma wykształcenie średnie – technik handlowiec (świadczenie ukończenia liceum dla dorosłych – w aktach osobowych). Dotychczas ubezpieczony podejmował zatrudnienie za granicą ,tj. na terenie Wielkiej Brytanii. Pracował w spedycji, w magazynie, a ponadto zajmował się przeprowadzkami. W okresie od 25 kwietnia 2018r. do 30 czerwca 2018r. ubezpieczony był niezdolny do pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, aktach osobowych ubezpieczonego, na podstawie w/w dokumentacji medycznej ubezpieczonego znajdującej się k.38-47 akt sprawy, a także na podstawie zeznań świadka J. B. k.27v-28v akt sprawy oraz zeznań ubezpieczonego k.25v-26v akt sprawy i płatnika składek M. D. k.26v-27v akt sprawy, które ocenił jako spójne i wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. S. okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013r., poz.1442 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Z kolei art.11 ust.1 w/w ustawy stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu podlegają pracownicy, a w myśl art.12 ust.1 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że wbrew ustaleniom organu rentowego w okresie 23 kwietnia 2018r. do 30 czerwca 2018r. K. S. podlegał w/w ubezpieczeniom z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 23 kwietnia 2018r. u płatnika składek M. D.. Nie można zgodzić się z twierdzeniem organu rentowego, że w związku z podpisaną w dniu 23 kwietnia 2018r. umową o pracę ubezpieczony nie podjął żadnych czynności związanych z zatrudnieniem. Należy podkreślić, że ustawowym obowiązkiem pracodawcy, przed dopuszczeniem pracownika do wykonywania pracy, jest przeszkolenie pracownika z zakresu bezpiecznego i higienicznego wykonywania pracy oraz udzielenie pracownikowi instruktażu stanowiskowego. Stosownie do tych obowiązków, w dwóch pierwszych dniach pracy (23 i 24 kwietnia 2018r.) ubezpieczony uczestniczył w stosownym szkoleniu z zakresu bhp i instruktażu stanowiskowym. Należy podkreślić, że mimo, iż w tych dwóch dniach, ubezpieczony się nie świadczył stricte pracy na rzecz płatnika składek, to jego obecność w siedzibie firmy była związana z nawiązanym stosunkiem pracy – pracownik ma bowiem obowiązek uczestniczyć w szkoleniu z zakresu bhp, tak jak pracodawca ma obowiązek szkolenia takie przeprowadzić (zorganizować). Sąd dał wiarę zeznaniom świadka J. B. – specjalisty z zakresu BHP, że w dniach 23 kwietnia 2018r. i 24 kwietnia 2018r. ubezpieczony uczestniczył w szkoleniu

prowadzonym przez świadka, przy czym świadek wyjaśnił, że omyłkowo przygotował oświadczenie o przeszkoleniu pracownika z błędną datą ,tj. 25 kwietnia 2018r. (zeznania świadka k.27v-28v akt sprawy). Pośrednio wskazuje na to również karta szkolenia wstępnego z zakresu BHP wystawiona z datą 23 kwietnia 2018r. (karta szkolenia z 23 kwietnia 2018r. – w aktach organu rentowego).

Zawarcie przez ubezpieczonego i płatnika składek umowy o pracę w dniu 23 kwietnia 2018r., obecność ubezpieczonego w siedzibie firmy płatnika składek w dniach 23 i 24 kwietnia 2018r. i udział w szkoleniu z zakresu BHP, a następnie w instruktażu stanowiskowym, dają podstawy do ustalenia, że strony umowy o pracę nawiązały ważnie stosunek pracy i przystąpiły do jego realizacji poprzez czynności związane z przeszkoleniem pracownika z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Konsekwencją nawiązania stosunku pracy było powstanie z dniem 23 kwietnia 2018r. tytułu ubezpieczenia społecznego K. S. w okresie objętym w/w umową. Twierdzenie organu rentowego, że ubezpieczony i płatnik składek nie nawiązali stosunku pracy, a celem spisania umowy o pracę było uzyskanie przez ubezpieczonego nienależnych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego jest nieuzasadnione i oparte na dowolnych przypuszczeniach organu rentowego. Należy podkreślić, że istotą stosunku pracy jest rzeczywiste świadczenie pracy przez pracownika na rzecz pracodawcy pod jego kierownictwem i w miejscu oraz w czasie przez niego wskazanym – art.22§1 kp. W niniejszej sprawie ubezpieczony przedstawił dowody w postaci zeznań świadka na okoliczność odbycia w czasie pracy ,tj. w dniach 23 kwietnia 2018r. i 24 kwietnia 2018r. szkolenia z zakresu BHP i dowody te – przy istnieniu również dowodów z dokumentów - pozwoliły na dokonanie ustaleń, że między ubezpieczonym i płatnikiem składek doszło do zawarcia ważnego – rodzącego tytuł do ubezpieczenia społecznego – stosunku pracy. W ocenie Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe wskazuje na wolę nawiązania stosunku pracy przez strony umowy o pracę zwartej na okres próbny od 23 kwietnia 2018r. do 30 czerwca 2018r. Zeznania płatnika składek potwierdzają, że po odbyciu w/w szkoleń, ubezpieczony faktycznie przystąpił do wykonywania pracy na powierzonym mu stanowisku pracownika magazynowego. W dniu 25 kwietnia 2018r., zgodnie z poleceniem pracodawcy, ubezpieczony udał się bezpośrednio z miejsca zamieszkania do klientki do miejscowości (...), gdzie miał przeprowadzić czynności zlecone przez pracodawcę. W trakcie tej podróży ubezpieczony uległ wypadkowi komunikacyjnemu, w następstwie którego doznał urazu nogi i stał się niezdolny do pracy (dokumentacja medyczna z leczenia w SPZOZ w M. k.38-47 akt sprawy). W ocenie Sądu wiarygodność zeznań świadka J. B., a także płatnika składek i samego ubezpieczonego nie budzi wątpliwości. Ich relacje są spójne i logiczne, korespondują ze sobą oraz z dokumentacją zgromadzoną w aktach osobowych ubezpieczonego. Zauważyć przy tym należy, że ubezpieczony jest dla świadka J. B. osobą obcą. Podobnie ubezpieczony i płatnik składek są osobami obcymi i jak wskazywali , nie znali się przed zawarciem umowy o pracę. Ustaleń tych tego nie podważa okoliczność, że w związku z zaistniałym w dniu 25 kwietnia 2018r. wypadkiem komunikacyjnym ani płatnik składek, ani ubezpieczony nie wystąpił o uznanie zaistniałego zdarzenia za wypadek przy pracy. Okoliczność ta, nie ma wpływu na istnienie między stronami stosunku pracy. Sąd dał wiarę spójnym twierdzeniom ubezpieczonego i płatnika składek, że w dniu 25 kwietnia 2018r. ubezpieczony wykonywał polecenie pracodawcy. Nie ma przy tym podstaw do kwestionowania twierdzenia płatnika składek, że zachodziła konieczność zatrudnienia kolejnego pracownika, którym był ubezpieczony, z uwagi na zwiększoną liczbę klientów.

W ocenie Sądu nie można zgodzić się z organem rentowym, że o braku nawiązania stosunku pracy między ubezpieczonym a płatnikiem składek świadczy to, iż niedługo po zawarciu umowy o pracę ubezpieczony zaczął korzystać ze zwolnienia lekarskiego. Należy podkreślić, że ubezpieczony stał się niezdolny do pracy wskutek zdarzenia losowego, jakim jest wypadek komunikacyjny. Okoliczność, że po krótkim czasie od zatrudnienia ubezpieczony stał się niezdolny do pracy nie stanowi, jak interpretuje to organ rentowy, dowodu na to, że strony umowy o pracę były de facto stronami porozumienia mającego na celu uzyskanie przez ubezpieczonego świadczeń z tytułu niezdolności do pracy. Ocena taka stoi w sprzeczności ze zgromadzonymi dowodami potwierdzającymi, że ubezpieczony po zawarciu umowy o pracę, przystąpił do jej wykonywania i ustaleń tych nie podważa późniejsza niezdolność ubezpieczonego do pracy.

R. powyższe okoliczności Sąd stwierdził, że ubezpieczony i płatnik składek nawiązali ważnie stosunek pracy rodzący tytuł do ubezpieczenia społecznego. Tym samym w okresie od 23 kwietnia 2018r. do 30 czerwca 2018r. K. S. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek M. D..

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt I wyroku.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc i w zw. z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.) Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę(...)złoty tytułem zwrotu kosztów postępowania, na którą to kwotę składają się koszty zastępstwa procesowego w stawce (...)złoty oraz wydatki radcy prawnego związane z dojazdem na rozprawy w dniach 16 maja 2019r. i 5 lipca 2019r. wykazane w zestawieniu kosztów z 5 lipca 2019r. (na k.49 akt sprawy).